

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

-Πολιτισμού και Τουρισμού

-Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα: «Σε χωματερή έχει μετατραπεί ο προϊστορικός οικισμός Στρόφιλα στην Άνδρο».

Ο προϊστορικός οικισμός του Στρόφιλα στην Άνδρο είναι ένας από τους μεγαλύτερους -έκτασης 25 στρεμμάτων περίπου- και από τους πιο καλοδιατηρημένους οικισμούς της Νεολιθικής εποχής, που εντοπίστηκε στο Αιγαίο. Τα αρχαιολογικά του ευρήματα (βραχογραφίες, οχυρωματικό σύστημα) ανακαλύφθηκαν το 1983, όλα μόλις το 1994 ικρύχθηκε αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 434/Β/9.6.1994), ενώ το 1997 χαρακτηρίστηκε ως αρχαιολογικός χώρος και η περιοχή της Σταυροπέδας-Αγίου Γεωργίου Παντουκίων.

Ωστόσο, επί σειρά ετών συνεχίζεται η ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων εντός του ικρυγμένου αρχαιολογικού χώρου, με αποτέλεσμα την εκδήλωση πυρκαγιών και τη δημιουργία νεφών αιθάλης, ιδιαίτερα επιβλαβών για τα αρχαία μνημεία. Το αίτημα για την απομάκρυνση της χωματερής, η οποία λειτουργεί εδώ και δεκαετίες παράνομα -κατά παράβαση της σχετικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 293/2010)- μέσα στον αρχαιολογικό χώρο Σταυροπέδας-Στρόφιλας-Πύργου Αγίου Γεωργίου Παντουκίων, έχει τεθεί επανειλημμένα από τους τοπικούς φορείς και τους κατοίκους της περιοχής. Το 2005 ο αρχαιολογικός χώρος χαρακτηρίστηκε ιδιαίτερα σημαντικός και απαγορεύτηκε για πρώτη φορά η χρήση του σκουπιδότοπου, χωρίς όμως αυτό να υλοποιηθεί. Σήμερα, μόνο στο Κόρθι λειτουργεί βιολογικός καθαρισμός, στη Χώρα δημοπρατείται, ενώ στο Γαύριο και στο Μπατσί δεν υπάρχει. Προκειμένου να σταματήσει η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στη Σταυροπέδα, χρειάζεται να γίνει χωροθέτηση νέας τοποθεσίας.

Μέχρι σήμερα, το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα και η Άνδρος εξακολουθεί να μην έχει δρομολογήσει σχετική λύση, τη στιγμή που στα περισσότερα νησιά η κατασκευή XYTA έχει ολοκληρωθεί. Το πρόβλημα ενισχύεται, καθώς οι τρείς Δήμοι της Άνδρου δεν έχουν συμφωνήσει σε μια τοποθεσία για τη χωροθέτηση XYTA. Η τρίτη κατά σειρά λύση που προτάθηκε για χωροθέτηση των σκουπιδιών στη θέση Προφήτη Ηλία-Μαυρίλες απορρίφθηκε και από τους τρεις Δήμους του νησιού, δεδομένου ότι ενυπάρχει ο κίνδυνος μόλινυσης του υδροφόρου ορίζοντα. Αναμένεται λοιπόν η τέταρτη προσπάθεια χωροθέτησης του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (XYTY). Στη νέα προτεινόμενη θέση για τον νέο XYTA-XYTY αντιδρούν και πάλι οι Δήμοι και οι κάτοικοι του Πιτροφού, αφού ορίζεται ως «κατάλληλη θέση» η κορυφογραμμή πάνω από τον οικισμό.

Η ανακάλυψη του προϊστορικού οικισμού Στρόφιλα στην Άνδρο αποτελεί μία από τις σημαντικότερες αρχαιολογικές ανακαλύψεις της τελευταίας εικοσιπενταετίας για την προϊστορική εποχή στις Κυκλαδες, κυρίως εξαιτίας των εκτεταμένων βραχογραφιών, οι οποίες σύμφωνα και με έγγραφο της αρμόδιας ΚΑ'ΕΚΠΑ (5135/16.7.2004) αποτελούν «υπαίθρια προϊστορική πινακοθήκη, κορυφαίο μνημείο της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς». Η αδυναμία, ωστόσο εξεύρεσης κατάλληλου χώρου για την απόθεση των απορριμμάτων του νησιού δεν δικαιολογεί την επί εικοσαετία λειτουργία χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων στον αρχαιολογικό χώρο. Έως σήμερα δεν έχουν

τηρηθεί οι όροι προστασίας, ειδικότερα ως προς τη λήψη των μέτρων πυρασφάλειας, την εκπόνηση μελέτης για τη χωροθέτηση κυttάρων απόθεσης των απορριμμάτων και την επιλογή μεθόδου συμπίεσης και κάλυψή τους.

Κατόπιν αυτών, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Δεδομένου ότι η παράνομη χωματερή της Σταυροπέδας, σε απόσταση μόλις 700 μέτρων από τον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο του Στρόφιλα, επιφέρει μη αναστρέψιμες καταστροφές στα αρχαία μνημεία και προσβάλλει το άμεσο φυσικό περιβάλλον, σε ποιες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε ώστε να σταματήσει άμεσα η λειτουργία της χωματερής;
2. Υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τη δρομολόγηση και υλοποίηση συγκεκριμένου σχεδίου χωροθέτησης τοποθεσίας για την εγκατάσταση υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (XYTY), ώστε να ανακοπεί άμεσα η ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων, οι συνέπειες της οποίας είναι ασύμβατες με την προστασία του συγκεκριμένου αρχαιολογικού χώρου;
3. Προτίθεστε να εντάξετε, όπως εξάλλου προτείνεται και από τους τρεις Δήμους της Άνδρου, τον προϊστορικό οικισμό του Στρόφιλα στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς - ΕΣΠΑ (2007-2013);

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φώτης Κουβέλης

Θανάσης Λεβέντης

Νίκος Τσούκαλης

Γρηγόρης Ψαριανός